

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

L G D

JULEN 1962

Jul,Jul, du dejlige Jul!

Vi elsker dit lys,og vi synger din tone
vi flokkes i skæret om grantræets krone,
vi leger som børn,og når klokkerne kimer,
vi glemmer vort eget om end kun for timer.
Jul,Jul!Jul,Jul!Velsignede Jul!

- . -

Jul,Jul,du dejlige Jul!

Tænd Stjernen herinde,så vejen vi træde,
til barnet vi finde,som voldte den glæde,
det barn,som kan lyse og sorgerne stille,
når hjertet vil gyse og tårerne trille.
Jul,Jul!Jul,Jul! Velsignede Jul!

V.G.

Et par juleminder fra Landerupgaard.

Vinteren i 1915-16 var meget streng, den begyndte allerede en uges tid før Jul, og om formiddagen Lillejuleaftensdag tog en kraftig snefygning fat. Den blev i løbet af dagen stærkere og stærkere og udviklede sig i de følgende to døgn til den voldsomste snestorm, jeg nogensinde har oplevet.

Imidlertid gik vi jo alle på Landerupgaard—både små og store—fulde af forventning og var i rigtigt julehumør, for årets dejligste fest stundede til, og der var allerede 23 lys på julekronen, men endnu var der meget, der skulle ordnes inden juleaften. I Sdr. Vilstrup skulle nogle ærinder besørges i brugsen, hos smeden og andre steder, og jeg besteg derfor om formiddagen min dejlige ridehest "Pard" iført min lange ridekappe med snehætte. Driverne var allerede på det tidspunkt begyndt at blive store, så det meste af turen frem og tilbage gik over markerne, hvad hverken "Pard" eller jeg var kede af, en herlig frisk ridetur igennem den hvirvlende sne!

En af vore lærere, hr. Carlsen, der var fra Lolland, skulle hjem på juleferie, han ville tage med toget fra Eltang kl. 11 om aftenen, og jeg havde lovet at køre ham derned. Vi havde regnet med, at turen skulle foregå i vogn, men i løbet af dagen var der kommet så meget sne, at en vogn umuligt kunne komme igennem driverne. Biler kom jo slet ikke i betragtning dengang, i alle sognene omkring Landerupgaard fandtes endnu ingen, og selv inde i Kolding var der kun een eneste bil til udleje. Nå, vi havde jo heldigvis den hvide kane, som alle mine gamle drenge kender, og den blev nu forspændt med "Pard" og "Nobel". En af drengene, Svenning, havde fået lov til at køre med, og snart sad vi tre i kanen, godt indpakkede i tæpper og fodposer. En stor kuffert, der indeholdt ca. 350 julehefter og masser af breve, fyldte godt op i kanen, og så gik det af sted ud i den hylende snestorm.

Det kneb svært for de to stærke heste at trække kanen igennem de mægtige snedriver, men det gik da, indtil vi var nået forbi præstegården og ned igennem Nr. Stenderup, hvorfra man skal igennem en dyb hulvej for at komme til Eltang. Da vi nåede dertil, viste det sig, at hulvejen allerede var fuldstændig føget til med sne, og selv om det var ned ad bakke og vi havde ret stærk fart på, varede det kun et øjeblik, inden begge hestene var så fuldstændig begravede i sneen,

at man kun kunne se deres hoveder, og så kørte vi fast. Vi måtte alle tre ud af kanen, hvor vi gik i sne omtrent til halsen, men vi fik da skubbet kanen så meget fremad, samtidig med at jeg opmuntrede hestene, så vi igen kunne hoppe op i den, og det lykkedes mig at få hestene til at arbejde sig ganske langsomt fremad igennem snemasserne, indtil vi var kommet igennem hulvejen. Langt om længe nåede vi Eltang station, hvor lærer Carlsen lige akkurat kom med toget, inden afgangsføjten lød. Den store kuffert med juleposten fik vi slæbt ind på kontoret og tømt, men til gengæld skulle vi have en mængde julepost med tilbage til Landerupgaard nemlig foruden, hvad kufferten kunne rumme, 26 pakker. Inden vi kunne begynde hjemturen, måtte Svenning ind på kontoret for at tøes lidt op ved kakkelloven, for, skønt han havde et par ekstra benklæder, stortrøje og min store kappe udenpå sit almindelige tøj, var han kommet til at knagfryse.

Vi var klar over, at det var et stort spørgsmål, om vi i det hele taget ville nå hjem med vor dyrebare last, for himmel og jord stod stadig ud i eet, så man knapt kunne se en hånd for sig. Det kunne ikke lade sig gøre at køre samme vej tilbage, som vi var kommet ad, for så ville vi jo blot køre fast igen i hulvejen, hvor det nu tilmed ville komme til at gå opad, så vi valgte derfor at køre ad vejen, der fra Eltang fører imod Skibdræt mølle og derfra gennem Sdr. Vilstrup til Landerupgaard, men jeg frygtede for den stejle bakke, som man skal passere, inden man kommer til Sdr. Vilstrup, for på den er der også en hulvej, der rimeligvis ville være fyldt med sne. Nå, foreløbig gik alt godt, og Svenning og jeg sad rigtig og nød køreturen, og vi syntes, at det var en morsom oplevelse at være ude på en sådan kanetur.

Paa Kanetur. 1940.

Imidlertid nåede vi bakken med hulvejen, og her sad kanen fast flere gange, og endelig var hestene igen næsten fuldstændig begravede i sneen. De asede og masede, men de kom blot dybere og dybere ned, skønt de såmænd gjorde, hvad de kunne. Svenning og jeg måtte ud af kanen igen, og da det hele så ret håbløst ud, foreslog jeg Svenning, at vi skulle lade kanen stå, hvor den stod med alle pakkerne, indtil næste dag, spænde hestene fra og ride hjem, men, skønt han ellers var en ualmindelig rask og køk dreng, forsikrede han, at dette turde han ikke. Så var det den eneste udvej at prøve på at få kanen ind på marken ved siden af vejen, men for at dette kunne ske måtte vi køre over et gårde, som det husker jeg endnu - var dækket med tætte brombarranker, men ved denne manøvre måtte kanen nødvendig væltes, ligesom vi risikerede at knække stangen, da der skulle svinges meget brat. Inden vi gjorde forsøget, sprang vi begge ud af kanen, og det gik da også, som jeg havde forudset: kanen væltede, og de 26 pakker samt kufferten med brevene faldt ud i sneen, men heldigvis knækkede kanestangen ikke. Ved forenede anstrengelser lykkedes det os at få kanen på ret køl, og så kom det næste arbejde, nemlig midt i snestormen at finde alle de 26 pakker igen og få både dem og kufferten anbragt i kanen påny. Nu gik det videre over en pløjemark, hvor jeg måtte gå foran og lede hestene, for at vi ikke skulle køre i en mergelgrav, som jeg vidste var lige i nærheden. Langt om længe fandt vi igen en indkørsel til vejen, og så gik det videre fremad, men flere gange var vi på et hængende hår ved at væltes igen. Jeg vidste, at det ville blive endnu værre, når vi nåede hen ved Søren Lunds gård, og det kom også til at passe, for der var nogle vældige driver, og flere gange hældede kanen, så pakkerne faldt ud. Både Svenning og jeg måtte tilsidst hænge bag på kanen, da vi risikerede at komme ind under den, hvis den væltede igen i de høje driver. Endelig slap vi ud på vejen, der fører over Landerupgaards egen mark, og nu gik det godt, indtil vi kom til maskinmesterens have, men her var en mægtig drive, der dog endnu ikke var nået helt over til gården, og her væltede vi for sidste gang. Vi var dog nu efterhånden blevet så øvede i at væltes, rejste kanen op igen, samlede pakker og tælle dem, at det denne gang gik forholdsvis let, og snart holdt vi foran hovedtrappen efter denne besværlige men æventyrlige og morsomme tur. Det havde dog været meget anstrengende for de to flinke heste, og de var begge helt op til ørene dækket af et tykt lag frossent sne, men snart havde vi fået seletøjet af dem, og de stod i den varme

stald, hvor vi gned dem godt igennem med tykke halmviske, hvorefter de fik et ekstra godt foder, der var vel fortjent. Ih, hvor gjorde det godt at komme op i stuen og få en kop skoldende hed kaffe ovenpå den tur, men klokken var også blevet 2.-

Da den længe ventede Juleaftensdag oprandt, var det stadig den samme forrygende snestorm, aldrig havde vi oplevet mage til Julevejr, og det var, som om julestemningen blev endnu større.

Om aftenen stod orkestret i den store entré og spillede julesalmerne, medens sneen fæg ind til dem, og derefter gik vi alle-store som små-igennem snestormen over til gymnastiksalen, hvor de mange lys på det store juletræ var tændt. Udenfor piskede og fæg sneen op imod gymnastiksalens vinduer, men herinde var lunt og varmt. Hele drengeflokken sad omkring juletræet og hørte julens glade budskab, man kunne se, at hjerterne var åbne for at tage imod, og sangen lød så jublende, så friskt og dejligt!

Bagefter gik turen op til den store stue, hvor gaverne lå og ventede, og et par timer senere kunne vi ved aftensangene sige tak for en vidunderlig smuk og velsignet aften, der både for små og store havde været fyldt med glæde.-

Vi havde ventet mange gamle drenge hjem til juleaften, men næsten ingen kom. Dog stred Mogens sig Lillejuleaften igennem snestormen og kom hertil kl. 2 om natten fra Alminde. Toget var kørt fast imellem Alminde og Haurballe, og han havde måttet krybe en del af vejen på alle fire, så voldsom var stormen, som han havde lige imod. Og sent juleaften, efter at drengene var gået i seng, kom Erland vandrende over markerne fra Taulov.

Julemorgen var snestormen endelig holdt op, og næste dag blev det tøvejr, men der lå mægtig høje driver og spærrede alle veje, og, så utroligt det end lyder, nåede de største af dem helt op til toppen af telefonpælene. Der var ingen gudstjeneste i vor kirke i julen, da vejene var så fyldt med sne, at hverken præst eller menighed kunne komme derop. Snepløve havde man ikke den gang, vejene skulle ryddes med skovle, og det kunne i strenge vintre som denne tage uger, og der kom da heller ikke i denne Jul et eneste køretøj forbi Landerupgaard. Naturligvis kunne posten heller ikke komme, og derfor red jeg, efter at vi 2' Juledag havde spist til middag, ned til Eltang Station for at hente den julepost, som endnu ikke var nået frem til os. Hele turen

frem og tilbage gik over marker og igennem hegn, og nogle gange, hvor passagen var så vanskelig, at "Pard" ikke turde gå frem, måtte jeg springe af før at trække den ved hovedtøjet, men jeg nåede da stationen og fik nogle pakker og en mængde breve lagt i tre rygsække, som jeg havde bragt med. De to blev bundet fast på hver sin side af sadlen, og den sidste havde jeg så på ryggen. Jeg nåede lige hjem til eftermiddagskaffen i den store spisestue, hvor alle lysene var tændt på den store Guirlande, og der blev glæde hos de mange, som jeg bragte julepost til.

.....

Mange år senere - i 1938 - var det også snestorm Lillejuleaftensdag. Vi ventede den dag en lille "ny dreng" på 8 år fra Sydvestsjælland, og vi havde fået meddelelse om, at han under ledsagelse af sin mor ville ankomme ved middagstid i bil. Da der langt hen på eftermiddagen endnu ikke var kommet nogen, regnede vi med, at turen på grund af vejret var blevet udsat, men ved mørkets frembrud ringede imidlertid vor gode gamle ven Konrad Konradsen i Sdr. Vilstrup og fortalte, at bilen, der skulle bringe drengen og hans mor hertil, var kørt fast i snedriverne lige udenfor hans hus og kunne umuligt komme videre, og nu sad såvel Chaufføren som drengen og hans mor inde hos Konradsen, og de ville gerne have, at vi kom og hentede drengen der. Moderen turde ikke tage med herud i det frygtelige vejr, de var kørt fast flere gange på turen herover, og nu foretrak hun at tage tilbage med bilen, medens der endnu var mulighed for, at det kunne lade sig gøre at komme hjem igen.

Jeg lovede at komme så hurtigt som muligt, jeg stolede på min stærke "Buick", som den gang kun var 7 år gammel, den havde klaret store snedriver før og kunne vel også klare disse, så jeg startede sammen med to drenge, der var forsynede med skovle for i påkommende tilfælde at kunne grave mig fri af driverne. Jeg satte naturligvis fuld fart på, og det gik da også lige til at begynde med nogenlunde. Vi kørte ganske vist fast et par gange, men drengene gravede bilen fri igen. Nede udfør Søren Lunds gård, hvor der lå en mægtig drive, kørte jeg imidlertid så uuhjælpelig fast, at der ikke var andet at gøre, end at lade bilen stå, hvor den stod, til næste dag. Jeg gik så ind til Søren Lunds, telefonerede hjem og bad lærer Grum Jensen om at få spændt et par heste for kanen og derefter køre tværs over markerne ned til Konradsen for at hente drengen. Selv gik jeg sammen med de to drenge over markerne tilbage til Landerupgaard. Imidlertid havde Grum Jensen gjort, hvad jeg bad ham om, og halvanden time senere holdt den lille gut sit ind-

tog på Landerupgaard.

Da jeg kom ind til min kone med ham, sagde jeg til hende: "Her skal du se, vi har allerede fået en lille julegave," og jeg tør sige, at vi begge to var lykkelige for den julegave. Først lidt senere på aftenen blev han præsenteret for drengene inde på stuerne, også de fik at vide, at han var "vor lille julegave", og så var det jo ham, der som den sidste ankomne dreng skulle tænde de 23 lys på julekronen ved aftensangen.

Dette gjorde han, og han har aldrig siden kunnet glemme den Lillejuleaften, hvor han stod på det runde bord og tændte de 23 lys.

Der blev også ved med at være et venskab sluttet imellem ham og gamle Konrad Konradsen, der havde taget så gæstfrit imod ham og hans mor, af og til besøgte han Konradsen, og det skete ikke så sjældent, at han kom tilbage derfra med en lille skilling i lommen.

Han blev hos os i næsten 8 år, indtil han omtrent var 16 år og skulle i lære, og han blev ved med at være "min lille julegave", det er han endnu, og derfor glæder jeg mig meget til nu i julen at få besøg af ham og hans kone.

En af mine gamle drenge begyndte sidste år sit julebrev til mig således: "Endnu en gang står julen nær, og de gamle minder dukker op påny og fylder mig med glæde. Om vi nu blot måtte besinde os på at få tid til stilhed, så vi må opleve den sande juleglæde—Julen med Jesus som vor frelser."

Du skal have tak, min dreng, fordi du skrev netop sådan til mig! Og nu stunder julen atter til, og vi gør alt, hvad vi formår, for at glæde vore kære og i det hele taget så mange, som vi kan nå til, men vi skal passe på, at vi ikke bliver for stærkt optaget af alt det ydre, som hører julen til og, som vi da rigtignok også har lov til at glæde os over, men det vigtigste bliver jo alligevel, om vi får lukket vort hjerte rigtig op for det store glædelige budskab, som lyder til os igennem det gamle Juleevangelium: "Frygter ikke, thi se jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket, thi eder er i dag en frelser født, som er den Herre Kristus i Davids stad."

Så vil vi da af hjertet synge:

"Kom Jesus, vær vor hyttegæst,
hold selv i os din Julefest."

Glædelig og velsignet Jul for dig og alle dine!

Også i 1961 havde vi en dejlig julefest herude i L.G.D., og ligesom forrige jul var der iblandt vore gæster i Juledagene fire "børnebørn", der i høj grad bidrog til, at Julen hos os blev så festlig, som den gjorde. Vi havde i de første juledage det smukkeste julevejr med frost, så børnene kunne tumle sig på isen lige udenfor sommerlejren.

++++++

Af årets dagbog.

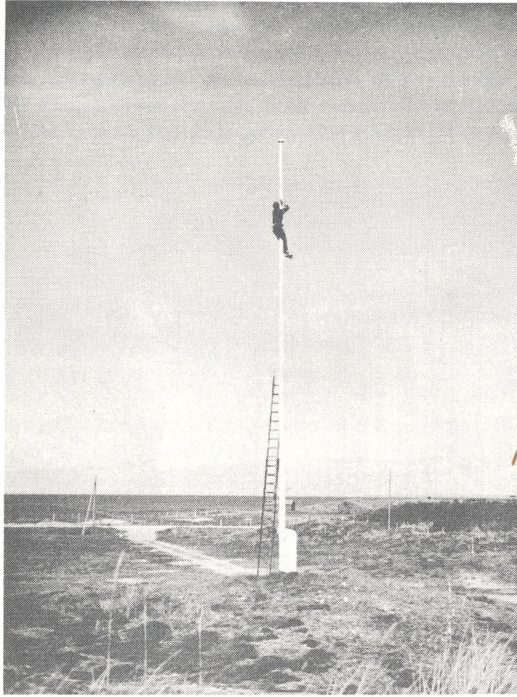
I år oplevede jeg, hvordan det var ikke at deltage i afstemningsfesten i Anslet den 10. februar, og rart var det ikke! Jeg var inviteret i god tid og havde også regnet med at tage derned som sædvanlig, men af forskellige grunde blev det alligevel ikke til noget. Mine tanker var dog dernede det meste af dagen, og jeg genkaldte i mindet mange af de festlige oplevelser, som jeg år efter år har haft med orkestret, dernede, og herude vadede mit flag i ensom majestæt og mindede mig dagen igennem om, hvilken stor festdag det var. Mølleren var ikke rigtig tilfreds med, at jeg ikke kom, og han skrev bagefter til mig, at han håbede, at jeg ville komme næste år. -

Den voldsomme orkan, som i februar gik hen over landet, forvoldte store skader herude, og efter orkanen var klitten i fra 10 til 40 meters bredde forsvundet ud i havet, og det så ud, som om en mægtig kniv havde skåret et stykke af den pålængs. Også lejrens bygninger gik det hårdt ud over. Der var blevet revet meterlange huller i begge de store huses tage imod syd, skorstenen havde slået en revne for ned, og i det nordvestlige hjørne var "Bjergehuset" blevet trykket skævt, ligesom der var fremkommet et stort hul i tanteværelset, hvor en mængde forskalningsbrætter var revet fuldstændig løse. Der så efter orkanen forfærdeligt ud både i spisesalen, sovesalen og køkkenet, det sidste sted regnede det lige ned på komfuret. Heldigvis lykkedes det inden altfor længe at få tækkemanden til at udbedre de værste skader, men der kom en ny storm og lavede huller, så i løbet af året er taget nu blevet repareret ikke mindre end tre gange, og næste sommer vil det blive nødvendigt helt at forny de tage, der vender imod syd. Hen på foråret kom forstander Nielsen fra Faarupgaard herud med fem af sine store drenge for at foretage de nødvendige reparationer på lejren bl. a. skaderne i tanteværelset, og i løbet af en dag-fra tidlig morgen til sen aften-var lejren bragt i stand, og nogle af drengene

havde malet hele lejren med Solignum. Først i november har forstander Nielsen igen været herude—denne gang med tre af sine drenge—for at reparere vinduer, tage o. s. v., så nu skulle lejren være klar til at overvintre, forhåbentlig uden sådan en orkan som i år. Sommerlejren har meget at sige Holger Nielsen og hans drenge tak for, -

Selv om man ikke kan sige, at vinteren var særlig streng i år, så syntes vi herude, at den var meget langtrukken. Uge efter uge blæste den kolde østenvind ind fra fjorden, der i flere perioder var dækket med is, og da vi vågnede den 14' marts, opdagede vi, at sneen lå så højt udenfor huset, at vi havde besvær med at åbne dørene. Jeg måtte have skovlen fat og ud at kaste sne, og temperaturen var $\div 5$. Ind i april blev vejret dog mildere, og i påsken, hvor vi havde mange gæster, steg temperaturen Langfredag til $+14$, så vi kunne sidde og drikke eftermiddagskaffe i plantagen.

Blandt påsegæsterne var en dreng fra Landerupgaard, der viste, at han ikke var bange for at klatre til vejrs. Flag-snoeren var en dag, da det stormede, blæst fra mig, da jeg skulle hejse vimpelen, og nu havde den ene ende af den i 14 dage siddet helt oppe ved flagknoppen (det bemærkes, at flagstangen er 15 meter høj), men for Christian var det ingen sag at klatre op og tage snoren ned. - Sommerlejren har i år været i brug fra 20' juni til 8' august. Først var det drengene fra Landerupgaard, der rykkede ind, og St. Hans aften havde vi et festligt St. Hans bål sammen med dem på lejrens bålplads. Desværre viste vejret sig ikke fra sin mest elskværdige side, medens de var her, solskin fik de ikke meget af, men derimod rigelig med regn og blæst, men naturligvis var humøret alligevel højt både hos dem og hos de børn, der efter dem tog lejren i besiddelse, først et hold drenge og der-

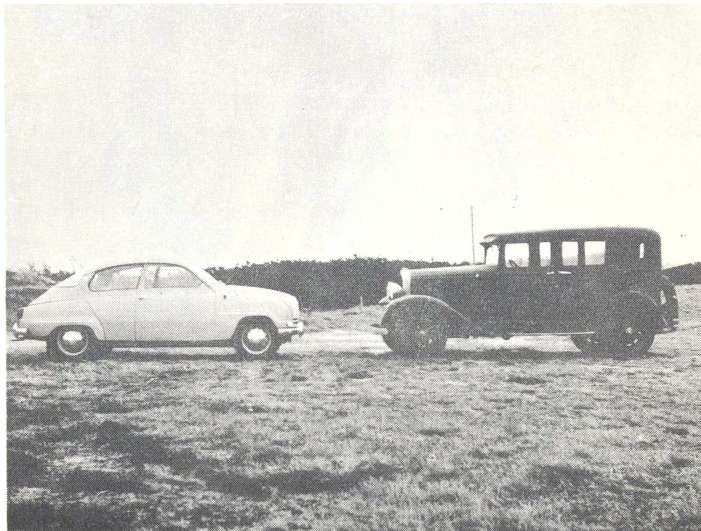
efter et hold piger, fra "Børnehjemmet ved Vejle Fjord" i Bredballe. I alt har llo børn i sommer nydt godt af et ophold i "Bjærgborg".

St. Hansdag holdt bestyrelsen for sommerlejren møde her i LGD. Vi vedtog da bl. a. at arbejde for at skaffe lejren bedre og mere tidssvarende toiletforhold, og der nedsattes i den anledning et Byggeplanlægningsudvalg, der senere konstituerede sig med A. C. Ibov som formand og Enoch Spangbo som sekretær. Det vil koste mange penge at få de således drøftede planer gennemført, men vi håber, at det inden alt for længe skal lykkes. I den forbindelse vil "Hundredmandsforeningen for sommerlejren "Bjærgborg"", der nu tæller ca. 135 medlemmer, være en god støtte. Det koster som bekendt 10 kr. årlig at være medlem af foreningen, og hvis du ikke er det endnu og gerne vil være det, så kan du blive det ved at sende mig 10 kr., hvorefter jeg ordner det videre fornødne, og du vil så fremtidig hvert år få en opkrævning på 10 kr. fra foreningens kasserer Gerhard Hansen. Vi vil prøve på, om vi ikke kan få foreningen til at blive en To hundredmandsforening. -

Jeg behøver vist ikke at fortælle dig, at jeg også i år har haft den store glæde at få besøg af mange af jer gamle drenge. De fleste kommer nu i egen bil, og så kan de jo eventuelt have kone og børn med, og et telt, som de fleste nu har, er jo også praktisk, der er plads nok på de loo tdr. land, som jeg har herude.-
Desværre har jeg i løbet af året måttet sige farvel til min store dejlige New Foundländer "Bjørn", som jeg havde haft i næsten 4 år. Den bed et stort lam ihjel, og så kunne jeg naturligvis ikke have den mere. Den kom op til en familie i Midtjylland, og i fremtiden må jeg lade være at holde hund.-
Også min gamle veltjente "Buick" har jeg måttet tage afsked med. Efter 28 års trofast tjeneste hos mig kunne den nu ikke mere. Den var i den senere tid blevet så medtaget, at den var livsfarlig at køre i, og jeg vovede så springet og anskaffede mig en ny bil, en "Saab", som jeg er meget glad for.-

+++++

Hver gang, når et år er ved at slutte og jeg ser tilbage, føler jeg, at jeg har så uendelig meget at sige tak for, og sådan føler jeg det også nu, da 1962 er ved at rinde ud. Jeg føler trang til at sige tak til alle de mange mange af jer gamle drenge, som i årets løb, på den ene eller den anden måde har glædet mig eller os begge, der bor herude på dette fri og dejlige sted. Hjertens tak allesammen, og Gud give jer alle et rigt og velsignet nytår!

Jeres ven

Bojl

